De Spiegel vaan Zaoligheid vaan Ederein. Wie Ederein weurd opgerope um God rekensjap te geve

Pieter Dorland van Diest

Vertaald door: Harie Loontjens

bron
Pieter Dorland van Diest, *De Spiegel vaan Zaoligheid vaan Ederein. Wie Ederein weurd opgerope um God rekensjap te geve* (vert. Harie Loontjens). Het Hooghuis, Eindhoven 1946

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/dorl001spie02_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

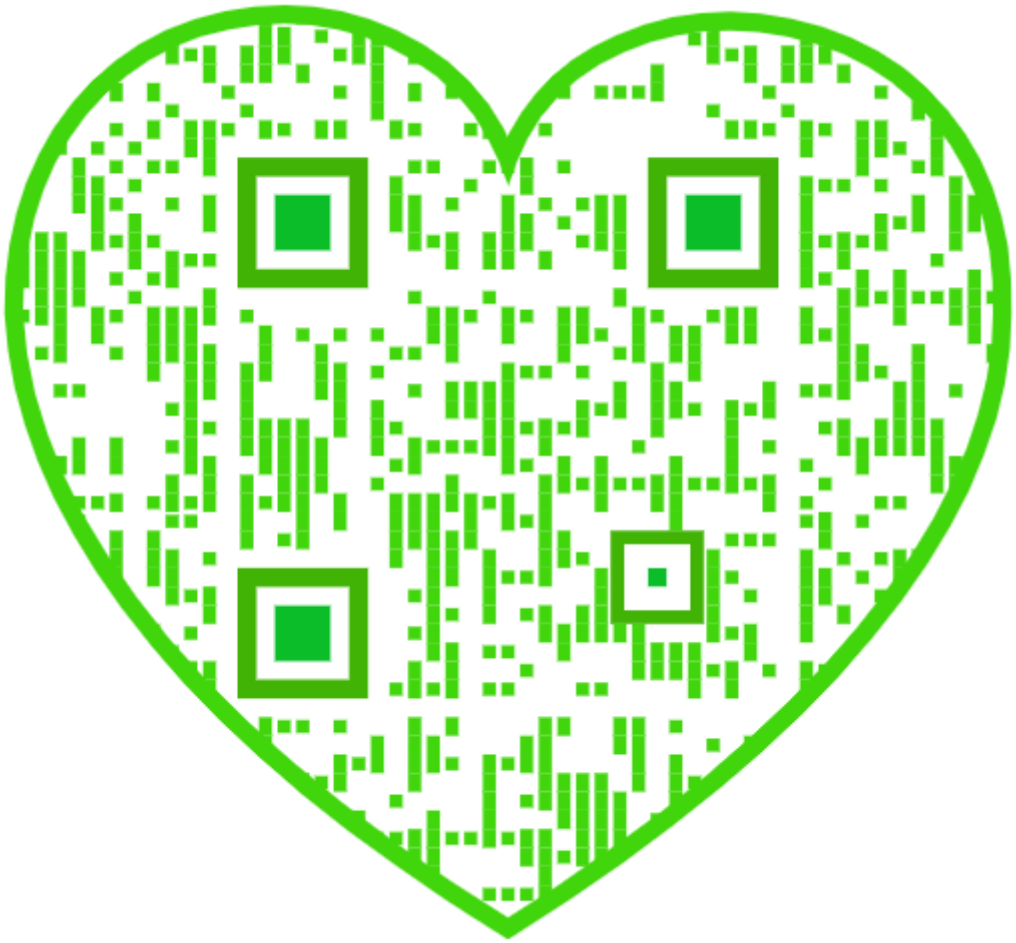

DR. WIN. ROUKENS,
dee door d'n oorlog zoeväöl verloor;
dee in 't aonziech vaan d'n doed
aosemde op de spiegel vaan de zaoligheed;
meh dee, Goddaank, gespaord bleef
veur zien hoeshawwe en eus Limbörg;
weurd dit werkske in alle vrundsjap opgedrage.

Voorwoord

De ‘Spieghel der salicheit van Elckerlijc’ geldt als een juweel uit onze middeleeuwse letterkunde. Als ‘spel van sinne’ of ‘moraliteit’ werd het geschreven in de vijftiende eeuw, een tijd van geestelijke inzinking, waarin velen de wereld meer dienden dan God en zich verslingerden aan weelde en overdaad, terwijl daarnaast grote ellende over het mensdom kwam door epidemieën, die duizenden plotseling uit het leven wegsleepten. Zo hield de doodsgedachte tallozen bezig, waarbij de beweging der Moderne Devotie leiding gaf aan zelfbezinning. De vergankelijkheid van al het aardse drong zich scherp op. Te verwonderen was het dus niet, dat ook een auteur zich geroepen voelde om, door middel van het toneel in een vorm, die zich het best eigende voor de Rederijkerstijd - door allegorische figuren - de toeschouwers een spiegel over het slecht gebruik der aardse goederen ter vermaning voor te houden, om hen te redden van het eeuwig verderf. ‘Elckerlijc’ werd het model van een reeks ‘drama's van de stervende mens’.

Gewoonlijk noemt men als schrijver Petrus Diesthenius (Petrus van Diest), die wel geïdentificeerd is met zekeren Petrus Dorlandus (1454-1507), vicarius van de Karthuizers te Zeelhem bij Diest, een beroemd ascetisch auteur van latijnse verhandelingen, waarin hij, volgens Prof. Dr. J. van Mierlo, den besten kenner onzer middeleeuwse literatuur, nauwe geestverwantschap met Elckerlijc vertoont en motieven aanraakt, waarop ook het spel gebouwd is; in humanistische kringen kan hij gemakkelijk als Petrus Diesthenius bekend geweest zijn; hij heeft zeker ook in het Diets, de volkstaal, geschreven.

In 1536 is onze ‘Elckerlijc’ in het Latijn vertaald en uitgegeven als schooldrama onder de titel ‘Homulus Petri Diesthenii’ door Christiaen Sterck of Stercken, een Maastrichter onderwijsman, die zich als auteur Ischyrius noemde; zijn bewerking staat achter bij het origineel en heeft slechts als ‘schooldrama’ betekenis.

Thans heeft de heer H.A. Loontjens het aangedurfd een nieuwe bewerking te geven in het Maastrichts dialekt, gebaseerd op onze middeleeuwse tekst. Ze bleef vrij van pralende vormfranje en ademt de sfeer van naïeve vroomheid van het origineel. Zijn dialektische berijmde vertolking getuigt van begrip en aanvoeling van het middelnederlandse stuk. Het was geen gemakkelijke taak, die onze bekende dialektschrijver hiermee op zich nam, en ik betuig hem graag mijn lof voor de wijze, waarop hij zich van die taak kweet. Tevens spreek ik de hoop uit, dat men er toe besluiten kan, het aangrijpende spel, dat in onze eeuw door dilettanten en beroepsspelers nog herhaaldelijk met succes werd ten tonele gebracht, o.a. in het openlucht-theater te Valkenburg, door Verkade en Van Dalsum, ook in deze vorm op te voeren, nu een herleefde belangstelling voor het toneel zich overal openbaart. De dialektliteratuur van Maastricht is erdoor verrijkt met een kostbaar werk.

Dr. H.H. KNIPPENBERG

[Inleiding]

IECH höb 't aongedörref veur ein vaan de sjoenste werreke oet de Middeliewse lètterkunde in 't Mastreechs euver te zètte. Daomèt had iech 'n twie-ledig doel.

Ierstens voont iech 't altied jaomer tot neet ederein dit manjefiek stök kôs leze en devaan genete - al is de krink dee iech mèt dees bewèrreking bereik dan nog betrèkkelik klein - en twiedens wouw iech 't Mastreechs vaslègke in e werrek wat tot noe touw nog altied in de belangstèlling steit, wat beweze weurd door de opveuringe, die nog regelmaotig plaots vinde.

Daomèt wouw iech ouch de meining weerlègke tot wat in 't Mastreechs - en in 't algemein in dialek - weurd gesjreve neet altied lollig hoof te zien, 'n meining die tot veur neet langen tied nog al verspreid waor. De lèste jaore is dao wel 'n verandering in gekomme. Es veer allein mer ins blajere in de jaorgeng vaan ‘Veldeke’, 't tiedsjrif vaan V.E.L.D.E.K.E. de vereineging tot bevordering en instandhawwing vaan de Limbörgse dialekte, zien veer al tot 't aanders kin. Ouch de beuk en diechbundels vaan de lèsten tied wieze in die riechting.

Zoeväöl meugelik höb iech miech gehawwe aon de indeiling en d'n teks vaan 't Middeliews gediech, meh aon de zuveren opzat zellef höb iech netuurlik niks veranderd. Iech vollegde d'n teks wie dee is weergegeve in 't proofsjrif vaan Dr. de Raaf.

Nao alle woersjijnlikheid is 't oorsproonkelik stök vaan Pieter Dorland oet Diest (1454-1507) dee 't bewèrrek zouw höbbe nao 'nen awwe parabel oet 't Ooste. Dao besteit ouch 'n Ingels stök ‘Everyman’ mèt hiel väöl euvereinkoms mèt euzen ‘Elckerlyc’ en de gelierde lui zien 't lang neet d'reuver eins gewees, of 't eint 'n vertaoling waor vaan 't aander, of 't aander de vertaoling vaan 't eint, meh ze höbbe op 't lèste kinne bewieze, tot euzen ‘Elckerlyc’ 't ajdste werrek is.

't Is gemaak es 'n allegories drama, wat in deen tied 't mieste in trèk waor, meh 't is neet lestig de versjèllende figure trök te kinne.

Wat miech bij 't leze en bestudere altied gepak heet is 't deepminselikke vaan 't stök, wat gegreuid is oet 't vollek, gemaak is veur 't vollek en inderdaod 'ne spiegel is veur ‘Ederein’, 'ne spiegel vaan deep-Kattelisisme en hoeg wijing.

Door en door Katteliek gief 't us de weerde vaan de Sakkerminte, die veer nudig höbbe veur e zaolig aofsterreve; 'n deep respek veur de priester, wat hielemaol neet verkleind weurd door de krittiek, dee effekes weurd oetgeoefend, meh dee veer ouch weer mote zien in d'n tied wie 't stök is gemaak.

De begriepelikke, haos kinderlikke vörrem, zuver aongepas aon 't leve vaan de Middeliewer höb iech zoe good meugelik geperbeerd te behawwe.

Aonwijzinge veur 'n eventueel opveuring vind me neet. Moch 't oets zoe wied komme, daan zal edere gooie reezjiessör dao wel weeg mèt weite.

Maag veural in dezen tied eder ziech aon de sjoen gedachte vaan dit zjewiel spiegele; e zjewiel wat gevat is in 'n zètting vaan minselikheid en levenserns. En maag d'r devaan genete, zoe wie iech devaan genote höb bij de euverzètting in 't Mastreechs.

HARIE LOONTJENS

EINDHOVEN, DREIJKEUNINGE 1945.

Persoene:

GOD
D'N DOED
EDEREIN
VRUNDSJAP
FAMILIE
NEEF
'T GOOD
DÄÖG
KINNES
BEECH
KRACH
SJOENHEID
WIESHEID
VIEF ZINNE
D'N INGEL

Heij begint e sjoen beukske gemaak in de vörrem vaan e kemediestök op ederein.

EN IN 'T BEGIN SPRIK GOD ALMACHTIG:

Vaan mienen troen, hiel hoeg gezete
Besjouw iech de mins en zie gewete,
Heer leef ezzof gein vreis heer kint.
Ouch zeen iech 't vollek gans verblind
In zun, zie kinne miech neet es God:
Op 't eerdse good zien zie verzot,
Dàt höbbe zie es God verkore
En miech vergete, gans verlore,
Dee heet geleije veur eders profiet.
D'n hoevaart, gierheid, haat en nied,
De zwartste vaan de zeve
Hoofzun, zie beheersen 't leve.
Veur hún de deure opegoon
En daoveur is 't tot veer stoon
Te kriete mèt al de hiemelse geiste.
De zeve däögde - ze zien weg de meiste -
Die zoe machtig waore, ze zien verjaog,
Want Christus heet 't miech geklaog:
‘Ederein leef noe zoonder zörge
En niemand dink: wie is 't mörge.’
Iech zeen wel, wie iech 't volk ouch spaor
Wie slechter 't weurd vaan jaor tot jaor.
Al wat opgreuit ziech gaar neet stuurt
Aon niks, daoveur wèl iech, wie 't ziech huurt,
Aofrekening vaan Ederein oontfaange,
Want weurd ziech mer zoe doorgegaange
Mèt dit leve, mèt dees hèlse fieste,
De lui nog erger woorte es de bieste,
D'n eine zouw d'n aand're nog op ete.
Mie zuver gelouf is gans vergete
Wie iech 't zelf höb veurgehawwe:
't Is kraank, verslap en geit verflawwe;
Is 't daoveur tot 'ch vrijwèllig storref
En iech mie leve geve dorref?
Jao, iech hoopde tot mie sterve
Boedoor me d'n hiemel kôs verwerve
Hun liere zouw: zie waore oetverkore.
Noe zeen iech: alles is verlore
Wat iech zoe good höb veurgehad.
Wat höb iech oet m'ne leefde-sjat
Häöm neet gegeve, zoonder get,
Meh de mins is zoe besmet
En verblind door 't eerdse good
Tot 'ch rekensjap noe vraoge moot
Aon Ederein, dee oonbevreis mer leef.

Boe biste Doed, boeveur tot sjrik en beef
De mins? Kom heij en luuster nao mien wäörd.

D'N DOED:
Zèk Geer 't Hier, en 't gebäört.
Almachtige, sprek en iech oonthaw!

GOD SPRIK:
Gaank nao Ederein hiel gaw
En laot 'm naomes miech verstoon
Tot heer 'n reis moot make goon
Boe niemand langs kump, verstaank miech good,
En rekensjap miech geve moot
Zoonder oetstèl. Da's mie gebod.

D'N DOED:
't Zal gebääre, almachtige God;
Iech zal de wereld goon regere,
Me zal nao miene wèl marsjere
En dalik zal iech nao Ederein goon
En hääm Eur winse doen verstoon.
Haos wie 'n bies zoe leef heer jao
En vreis God zelf neet mie bijnao.
Es God veriert heer 't eerdse good
En dink neet aon wat komme moot.
Noe gaon iech gaw daan op 'm aof.

Dao kump heer zjus; heer wèt de straof
Neet die op hääm noe neer zal komme!
Ao, Ederein, zoe gaw weurd diech oontnomme
Watste meins te höbbe vas, hiel vas,
Meh de zöls stoon mèt zwoere las
Veur God almachtig en zoonder zege.

Bezjoer, wie kom iech diech heij tege
Ederein, zoe sjiek? Höbste God vergete?

EDEREIN:
Boeveur die vraog?

D'N DOED:
Dat zölste wel wete.
Meh luuster nao miech, e paar ougenblikke:
God heet gemeind miech nao diech te mote sjikke
Vaan hoeg oet Zienen Hiemelzaol.

EDEREIN:
Nao miech gesjik?

D'N DOED:
Spreek iech vreem taol?
Al höbste Hääm vergete nao 't sjijnt,
Heer dink nog wel aon diech es aon 't zijnt,
Wat iech diech duud'lik oet zal lègke.

EDEREIN:
Wat moot God vaan miech?

D'N DOED:
Iech zal 't diech zègke:
Rekensjap mooste Hääm geve goon
Zoonder oetstèl.

EDEREIN:
Wie moot iech dat verstoon?
Rekensjap, wat moot dat beduije?

D'N DOED:
Al liek 't diech vreemp, de moos 't verduije;
Ouch mooste goon make 'n groete reis
En wel hiel gaw, boe niemand vaan persijs
De weeg wèt en noets trökkump. Op mooste passe
Totste mètnumps alle dien papperasse.
Bekiek ze good en hiel aondachtig,
Want de moos veur God almachtig
Rekensjap geve - raak niks kwiet -
Wieste besteides al dienen tied;
En vaan al dien werke, koed en good.
Gein oetstèl gief 't. Kom, iech moot
Op reis mèt diech, de wèts besjeid.

EDEREIN:
Dao bin iech neet op veurbereid,
Um God noe rekensjap te geve vaan good en koed.
Wee biste eigelik?

D'N DOED:
Iech bin d'n Doed,
Dee niemand spaort en eder mins, wiestiech,
Zal op Gods bevel aofrekene mèt miech.

EDEREIN:
Ao, Doed, biste zoe kort bij miech?
Dat had iech gaar neet kinne dinke!
Doed, wat kin iech diech noe sjinke?
Doezend gölle wèl iech geve
Es iech nog maag blieve leve
En diech miech oetstèl guufs. Wat leid!

D'N DOED:
Nein, da's get wat mer zoe neet geit:
Iech kiek neet nao good of gaove,
Pause, hertoge, keuninge, graove
Die spaor iech neet, es God heet geboje!
Iech höb 't geld mèt veui getroje,
Want es iech wouw, wat kôs iech kriege!
Meh diech moos mètgoon noe en zwiege,
En oetstèl geef iech gaaroet neet.

EDEREIN:
Ojjoj, wat noe? Wat e verdreet!
Iech weit serjeus gaar geine raod.
Wat moot iech doen? De staot
Vaan mien papèrre is gans oonderein,
Iech zeen gei gaat heij-in, neet ein.
Mien hart, dat vreis e groet gevaor,
Moch iech nog leve zeve jaor,
Daan zouw iech veur mien papèrre zörge,
Z'in orde make, bejein ze sjörge.
Ao, leven Doed, 'ch kin zoe neet d'roet
Oet al mien zake, stèl 't toch oet,
Iech vraog 't diech bij Gods oontferme.

D'N DOED:
Beije kinste, smeke, kerme,
't Höllep d'ch neet. Dink nao wat geit beginne!

EDEREIN:
Leven Doed, doeg miech daan éin zaak kinne:
Es 't zoe is tot 'ch abseluut moot mètgoon,
Maag iech daan ezzebleef weer trökgoon
Es iech mien rekensjap höb aofgelag?

D'N DOED:
Nein, noets mie.

EDEREIN:
Wèlt mèt Eur mach
Ao, God, oontferme Uuch in deze noed!
En zouw iech iemand, klein of groet
Mèt mage numme, es 't geit?

D'N DOED:
Dat maagste, es me dao-op steit
Veur mèt diech die reis te make,
Meh spooi diech, want God, Dee alle zake
Doorzuut, zoe gans wie veer 't meine,
Wèlt höbbe totste geis versjijne
Mèt alles watste höbs bedreve.
Meinstiech soms tot allein diech is gegeve
't Leve heij op eerd en tijdlik good?

EDEREIN:
Jao, dat meinde iech...

D'N DOED:
Aoch, erme blood.
Ederein, totste dao neet aon dachs,
Wie kump 't tot 'ch staon heij veur diech, oonverwachs?
De höbs vief zinne en gebruukdes ze neet.

EDEREIN:
Ellendeling! tot miech dee te pakken heet!
Wie kom iech aof vaan al die zörge?
Leven Doed, stèl oet tot mörge,
Tot iech get euverlègke kin.

D'N DOED:
Dat is get, wat 'ch neet touwstoon kin,
Iech stèlde nog noets oet veur iemand.
Es 'ch kom, is 't tied en gaaroet niemand
Krijg oetstèl. 't Is get wat ouch neet maag,
Dus berei diech veur, veur dezen daag:
Iech moot noe goon, 'ch höb aander zake.
Zuug totste veerdig kumps en gaank gereid diech make,
Iech zèk nog ins: d'höbs gei respiet,
Vrund Ederein: Vaandaog is 't tied!

EDEREIN:
Ao Ederein, waorste toch noets gebore,
Al wat 't leve brach is gans verlore,

Noe iech moot doen die groete reis.
Boe-heer? Dat weit iech neet persijs.
'ch Bin bang en neet besjermp, höb noets get goods bedreve,
Dus op dat blaad steit ‘nein’ gesjreve.
Wie zal 'ch miech ekskuzere, op wat veur groond?
Iech wouw tot 'ch noe mer neet bestoont,
Dat waor mesjiens 'nen touwverlaot.
Boe kin 'ch noe zeuke troes of raod,
God d'n Hier, Dee miech doorzeen al heet?
Es iech ouch klaog, 't hölp miech neet;
D'n tied geit weijer: 't is al nao twellef.
Wee höllep miech? Allein iech zellef?
Wee höllep miech? Wee kin iech 't klaoge?
Es iech mien vrundsjap ins góng vraoge
En stèlden 'm veur te goon mèt miech?
Zouw heer 't doen? 't Is haos zien pliech,
Veer höbben in vrundsjap vääl gedrage
Same - mie plan zàl slage.
'ch Verwach vaan hääm ouch niks es good.
Iech zeen 'm. Tot heer zjus komme moot
Is mie gelök. Iech zèk 't direk.

VRUNDSJAP:
Gooien daag vrund Ederein. Is 't gek
Tot iech diech zèk totste raar kieks?
Maag God diech gezoondheid geve, meh de lieks
Miech bleik, oontdoon. Is 't erreg wat diech drök?

EDEREIN:
Jao Vrundsjap.

VRUNDSJAP:
Aocherrem, meh 't is e gelök
Tot iech zjus kaom. Ao, Ederein, vertèl miech diene noed,
Iech hellep diech tot in d'n doed,
Dat weurd diech op eus vrundsjap gezwore.

EDEREIN:
Bedaank daoveur, want alles is verlore!

VRUNDSJAP:
Noe zèk miech toch: wat is die lije?
't Is haos oet die geziech te snije,
Wee heet diech get gedoon? Iech zal diech wreke,
Al zouwe ze miech deneer ouch steke,
En wis iech dat haos vaan te veure.

EDEREIN:
Bedaank!

VRUNDSJAP:
Dao-euver noe neet zeure,
Noe mooste miech die lije zègke.

EDEREIN:
Vrundsjap, es iech 't diech veur góng lègke

En dee las veel diech te zwoer,
Iech zouw 't miech beklaoge, woer!
Meh daank alvas. Beloent diech God.

VRUNDSJAP:
Wat 'ch zèk, is meines, zoonder spot.

EDEREIN:
Iech oondervoont noets aanders get vaan diech es trouw.

VRUNDSJAP:
Dat zal zoe blieve.

EDEREIN:
God loent diech en Slevrouw.
De höbs mien oonrös get verkleint.

VRUNDSJAP:
Kom, noe, vertèl aon miech 't dijnt.
'ch Gaon mèt diech mèt, al zouste nao de hèl goon.

EDEREIN:
Da's sjoen. Ao, zoustiech mèt miech mètgoon,
Iech zal diech daanke, wie iech kin veurtaon.

VRUNDSJAP:
Dao is gaar gein daanken aon.
Vrundsjap ziech zjus tuine moot
In zoe'ne noed, in tegespood.
En gooie vrund, noe zèk 't miech
Waddof diech drök.

EDEREIN:
't Vèlt neet liech
Meh iech zal 't daan mer vertèlle.
Al zouw iech gere aanders wèlle,
Iech moot goon make 'n groete reis
Op hoeg bevel. En of iech knijs
Of koed bin d'reuver, da's um 't eve,
'ch Móót goon en bin verpliech um rekensjap te geve
Veur d'n hoegste Keuning, groet en machtig.
Noe vraog iech diech mer kort en krachtig,
Ofste mèt miech mèt wèls goon
Wieste belaofdes.

VRUNDSJAP:
Vrink dao de sjoon?
Jeh zuug, die belofte blijf vaan weerde,
Meh es iech dat mer zoe raskeerde
Veur mèt te goon op e verzeuk... Huur mie besjeid,
- Neet tot 't miech versjrikke deit. -
Meh iech zal 't diech weite laote
Nao get bedinke.

EDEREIN:
Huur noe dat praote.

Zagste neet: es 'ch waor in noed
Veur mèt te goon tot in d'n doed
Of nao de hèl es iech 't wouw?

VRUNDSJAP:
Dat zag iech zeker, meh dao nao touw
Meind' iech zoe neet. Daan vèlt miech nog te binne,
Um woer te zien, és veer die reis beginne
Wienie zien veer daan daovaan trök?

EDEREIN:
Noets neet, dao is gein trökkoms.

VRUNDSJAP:
Daan staon iech op mie stök:
't Geit neet. Wee brach diech die kemissie?

EDEREIN:
D'n Doed.

VRUNDSJAP:
Hellep miech, d'n Doed? Mèt dien permissie
Es dee miech dat had komme zègke,
Bij al wat leef, 'ch zouw euverlègke,
Meh goon, dat noets, kôs iech de langs.

EDEREIN:
De zags't miech touw. Höbste soms angs?

VRUNDSJAP:
Angs? Nein. Iech zag 't touw, da's woer,
Meh zoe 'n reis, da's 'nen toer.
Waor 't nao 'ne kèrremes of aander fees,
Iech waor vaan de partij gewees,
Of nao 'n eet- of drinkpartijke
Mèt vroului sjoen en.....

EDEREIN:
Iech kin 't rijke
Vaan die plezeerkes. Dáán waorste mètgegaange.

VRUNDSJAP:
Noe wèl iech neet - iech leet miech liever haange,
Es op zoe'n pelgrimaasj te goon,
Meh wouwste iemand doed goon sloon,
'ch Zouw houwe, sjäören 'm humme en kleid.

EDEREIN:
Ao, dat is mer e pover besjeid.
De wèls, noe 't nudig is, aanders es iech.
Ao Vrundsjap, dink ins nao watstiech
En iech belaofde, e paar jaor geleije.

VRUNDSJAP:
Die vrundsjapstrouw vin iech gein reije.
'ch Veul niks deveur en daomèt aof.

EDEREIN:
En toch waor dat zoe trouw belaof.

Nog vraog iech - dink'lik gief 't mood -
Gaank mèt tot veur de poort.

VRUNDSJAP:

Nein, geine voot
Zal iech verzètte. Bleefste heij in 't leve,
Iech waor vas en zeker bij diech gebleve.
Noe moot Slivvenhier diech mer geleije,
Iech gaon daan noe mer vaan diech sjeije.

EDEREIN:
Is 'r weg? En zonder um te zien? Wat staot
Kin me make op vrundsjap; wat touwverlaot
Es groete noed kump aon de maan?
Meh stoont iech nog in 't volle leve, daan
Zouw m'in vräög mèt miech dat leve sliete,
Meh noe, noe liet m'allein miech kriete.
't Is woer: In veurspood vint me vrun,
Meh is m'in leid, is 't zejsel dun.
Ao, spiegelt eder ziech dao-aon.
Boe zeuk iech troes? Iech gaon
Perbere bij Familie, die miech beter kin,
Mesjiens iech dao mèt miene noed mie welkom bin.
Al is noe Vrundsjap weggegaange,
Zie zölle toch mié aon miech haange.
't Lök mesjiens es iech dat doon,
Want 't blood krup boe 't neet kin goon.
Iech wèl 't perbere, zoelang es iech leef.
Boe zeedder Familie?

FAMILIE:
Heij zien v'r neef,
Tot dienen deens veer komme goon.

NEEF:
Ederein, höbste us vaandoon,
Daan zèk 't us.

FAMILIE:
Vrij, zoonder oetstèl.
Veer zien tot dien besjikking, is 't diene wèl
Veur iemand doed te make,
Veer hellepe diech.

NEEF:
In alle zake
Moot m'n iers aon zien familie dinke.

EDEREIN:
Goddaank tot iech Uuch mie vertrouwe kin sjinke.
Mèt dreuvig hart vertèl iech wat miech is euverkomme,
Boedoor mien rös miech is ontnomme:
'n Groete pelgrimaasj heet me miech opgelag
Boe 'ch neet vaan trökkom, ouch heet me miech gezag
Tot 'ch rekensjap moot geve, wat hiel zwoer is,
Aon Hääöm, Dee wèt of alles zjus en woer is.

FAMILIE:
Boe mooste rekensjap vaan geve?

EDEREIN:
Vaan al mie werrek, gans mie leve:
Wie iech m'nen tied höb doorgebrach
Heij oonder; aon vääl koeds höb gedach;
Vaan alles wat iech höb bedreve

In d'n tied, dee mer geliend is, neet gegeve.
Geer gaot toch mèt? - God zal 't Uuch loene -
Ao, help mien rekening versjoene,
Daan zal vermindere mie leid.

FAMILIE:
Wat? Dao mèt diech goon?

NEEF:
Dat geit
Mer zoe neet! Iech zouw mer d'reuver zwiege.

FAMILIE:
Iech trèk miech trök!

NEEF:
Miech kinste neet kriege,
Wat tostiech es iech sjik eus maog,
Die hèlt vaan fieste.

FAMILIE:
Noe gei geklaog
Mie, meh 't geit neet, miene gooie.

EDEREIN:
Geer gaot dus neet mèt?

NEEF:
Neet zoe hel spooie,
't Is toch gei fies veur hel te loupe
Of 'ne wedstrijd.

EDEREIN:
Wat kin iech koupe
Mèt dat gewawwel? Gaodder mèt?

FAMILIE:
Neef, iech vraog oetstèl, 'ch bin verlèt
En zèk addie veur oonbepaolde tije.

NEEF:
Ouch iech verdwijn.

EDEREIN:
Boe is noe mie verblije?
Wie sjoender wäörd me tot miech zeet,
Es 't nudig is, me hèlt ze neet.
Zoe is 't noe gestèld mèt miech.

NEEF:
Neef Ederein, God spaore diech,
Iech wèl neet mèt, rech-oet gezag,
Ouch höb iech nog neet d'raon gedach
Tot iech nog get verrekene moot,
Dus blijf iech heij. 't Geit diech good.

EDEREIN:
Dao zuuste Ederein wieste diech kins verlaote
Op dien familie. 't Is belaove, leef doen, praote,
Meh es höllep, zie neet douge,

Of iech ze wegjoog, zoe goon ze oet mien ouge.
Iech ondervin: hun wäörd zien zoonder groond,
Want vraogste höllep, de krijgs ze, mèt de moond.
Daan zègke ze: ‘Mankeert diech get? Zèk boe.
Iech wèl diech hellepe!’ Is 't neet zoe?
Zoe is 't met de Vrundsjap ouch,
Leuge, bedrog en wat neet doug.
Dee wèlt, dee kin ziech d'rop verlaote.

Boe noe nao touw? Wat höllep praote,
Boeveur nog langer heij gebleve,
Wee zal miech troes en oetkoms geve?
Meh dao sjut miech get nuits te binne,
'ch Wèl mèt 't Good nog ins beginne,
Iech heel dao väöl vaan, wèlt dat miech bijstoon,
Zoe kôs geröster iech op reis goon.
Mien hoop is dao-op gans geriech.
Ao Hier, Dee oordeilt zwoer en liech,
Wèlt helpe miech, sjik miech Eur grasie.
Boe biste mie Good?

'T GOOD:
Heij lik iech, m'n fasie
Haaf kapot in 'nen hook, verstoek en versjroompeld,
Opeingegoeid, vervojld, of iech bin euverroompeld.
Iech kin m'ch neet bewege haos; 'ch krijg steek in miene rök.
Wat mooste vaan m'ch?

EDEREIN:
Kom gaw heij, kom vlök,
Kom spooi diech Good en laot diech zien,
'ch Höb höllep nudig.

'T GOOD:
Die krijgste fien
En good. Höbste get wat erreg plaog
In zake, iech zal 't betere.

EDEREIN:
Nein, mie geklaog
Is neet veur deze wereld, de moos good verstoon:
Miech is gelas - en iech móót goon -
'n Groete reis te doen, zoe is 't bestèld.
Ouch moot 'ch, wat nog minder miech bevèlt,
Aon d'n Hier vaan heij bove rekensjap geve.
Diech moos miech noe helpe, want heij in dit leve
Höb iech in mien dommer tije
Altied gehad e groet verblije
In diech en gezeuk m'nen troes en mood.
Noe vraog iech diech, mie bèste Good,
Veur mèt te goon tot God d'n Hier,
Veur miech te zuvere wat mien ier
Moch komme soms ins get tenao.

'T GOOD:
Nein, 'ch zouw soms in de weeg stoon dao.
Iech volleg niemand op zoe'n reis
En góng iech mèt, iech weit persijs
Tot iech diech in de veui zouw stoon,
Umreie iech get höb misdoon:
'ch Höb dien papèrre in weerd doen vermind're,
De teerdes op miech en dat zouw kinne hind're.
Ouch wèl iech 't diech neet verzwiege:

D'n rekening zölste neet kloppend kriege
Veur God, en alles door mien sjöld.

EDEREIN:
Dat spit miech. En boe blijf Gods gedöld
Es iech moot verantwoorde streng en hel?
Kom, geiste mèt?

'T GOOD:
Nein, gei bevel
Of verzeuk deit verand're. Iech volg geinen trej.

EDEREIN:
Aochot! Höbste daan gei bezej
Wie 'ch diech leefhad al jaore, tot noe.

'T GOOD:
Da's zjus de verdommenis veur diech, boe
Mien leefde in contrarie is mèt heij bove,
Hadste minder gegeve um miech, de zouws neet hove
Bang te zien; hadste gedeild mèt d'n erme
Daan hoofdeste noe ouch neet zoe te kerme
Of bedreuf te zien, noe diech alles zwoer is.

EDEREIN:
Sjeij oet! God, iech weit tot 't woer is.

'T GOOD:
Meinste tot iech bin vaan diech?

EDEREIN:
'ch Höb 't gemeind.

'T GOOD:
Zwieg sjaop, iech bin gaar neet 't dijnt,
Meh geliend mer door God; noe höllep gei beije,
Vaan alle weelde mooste sjeije.
Zoe mennigein moot 't later betreure,
Meh bij miech verluis me, bedink dat te veure.
Meindeste tot iech diech zouw volge, Ederein?
Weg vaan de wereld? Toch zeker vaan nein!

EDEREIN:
Dat meinde iech woerlik, 'ch had diech allein leef.

'T GOOD:
Es Good erkin iech: iech bin zielendeef.
Es diech wegbis, boeveur zouw iech 't lege,
Daan gaon iech weer 'nen aandere bedrege,
Zjus wie iech doog véúr dienen tied.

EDEREIN:
Mien ziel speijt op diech al m'nen haat en nied.
Wie höbste miech in die nèt gevaange,
Verraoier Gods!

'T GOOD:

Dao biste zellef ingegaange,
Boe 'ch noe plezeer vaan höb, noe in dit oor.
Iech moot d'rum lache.

EDEREIN:
Bleij biste - ao, iech höb diech door -
Umtotste miech miene God höbs oontrouf.
Gek is 'r dee sjink einig gelouf
Aon diech; dat kin iech miech beklaoge.
Meh geiste noe mèt?

'T GOOD:
Nein zeker neet.

EDEREIN:
Wee zal iech daan goon vraoge
Veur mèt te goon? Wee doon iech mie beklach?
Iers had iech aon de Vrundsjap gedach,
Dee miech zoedèks vääl sjoens belaofde,
Meh achteraof, of 'r ziech begraofde
Zoe waor 'r. Alles waor bedrog.
Toen had iech mien Familie nog,
Die zagt' ouch touw, zoe klaor wie glaas,
Meh 't bleek op 't ind mer get gedaas.
Toen vroog iech 't Good, oontlasde mien hart,
Meh wat leech waor, woort nog ins zoe zwart,
't Good, dat gaof miech troes noch raod:
Verdommenis kump nao euverdaod.
Bah, zellef kôs iech miech bespeije,
Höb iech daoveur mesjiens gein reije?
Wee noe, wee noe um raod goon vraoge
M'ne God, wee kin m'ne noed iech klaoge?
Boe vin iech noe get troes, get vrääg?
Mesjiens 't bèste bij de Däög,
Meh jaomer, z'is zoe teer vaan leie,
Zoe zwaak, zie kin neet begelije
Miech en dorf iech häör mer aon te spreke.
Zal iech? Nein! 't Zouw weer op kinne breke.
Toch doon iech 't, 't geit wie 't geit.
Boe biste Däög?

DÄÖG:
Iech lik vol leid
In bèd, gewond en gans oontvriech,
Geradbraak en sjtief vaan de giech,
En diech höbs miech zoe doen begaoie.
Meh wat wèlste?

EDEREIN:
De moos miech raoie,
Iech zit in noed, wie d'roet te komme.

DÄÖG:
Ederein iech höb 't al vernomme
Totste veur God noe moos versjijne
En rekensjap moos geve.

EDEREIN:
Zouste meine

Totste mèt miech mèt kôs goon,
Ao, doeg 't daan.

DÄÖG:
Al hollepste miech op te stoon,
Dat krijg iech zeker neet gedoon.

EDEREIN:
Biste zoe kraank?

DÄÖG:
Diech höbs 't miech aongedoon:
Hadste miech volkomme rech gedoon,
Iech zouw dien ziel - nein gein verwiete -
Gezuverd höbbe, noe mooste kriete.
Kiek wat heij steit, dit zien dien werr'ke,
't Zuut sjoen oet!

EDEREIN:
Maag God miech sterr'ke,
Dao is gein lètter bij die rein is.
Is dat vaan miech?

DÄÖG:
Jao en 't is meines,
Dat mèrkste wel, wie iech d'raon touw bin.

EDEREIN:
Mien bèste Däög, noe iech in rouw bin
Vraog iech diech: Wèl toch troes miech geve,
Verlore bin 'ch veur 't iewig leve.
Vrundsjap, Familie en 't Good
Die gónge weg, mien Däög. Ao, sloot
Mien rek'ning toch. Help, vraog iech klein.

DÄÖG:
Iech holp diech gere Ederein
En 'ch zouw ouch helpe, es iech 't kôs.

EDEREIN:
Zouwste wèlle?

DÄÖG:
Iech waor 't begôs
Es iech mer opkôs heij vaan 't bèd,
Meh 'ch höb e zuster, die geit mèt diech mèt.
Kinnes hèt ze - die zal diech leije
En wieze, good diech veurbereije
Dien rekening te make, die zwoer is en groet.

KINNES:
Ederein, 'ch zal diech besjerme.

EDEREIN:
Miech tunks, noe de noed
Zoe hoeg is kump redding, krijg iech konzent.
God daank en Zien Mojer! Noe bin iech kontent.

DÄÖG:
Es zie diech gebrach heet - meug'lik hiel gaw -
Boestiech weurs gezuverd en daan 'n sjaw
Gestoke weurd veur 't koed, zoeväöl bedreve,
Weur iech weer gezoond en kom weer tot leve.
Iech zuver dien rekening daan mèt vräög
Veur den öppersten Hier.

EDEREIN:
Daank, daanke mien Däög!
Iech bin getruus, bin bleij, iech zèk: Ame,
Nao dien troesvol wäörd.

KINNES:
Noe goon veer same
Nao de Beech touw; zie is 't zuverste water
Wat diech zal geneze veur noe en veur later.

EDEREIN:
Zo? Goon veer nao häör? Boe is ze toes,
Zoe vraog iech uuch twieje.

KINNES:
In 't zaoligste hoes
Dao zölle v'r häör vinde, da's zeker.

EDEREIN:
God, gef miech grasie, de beker
Is vol, kom nao häör die truus zoe geer.

KINNES:
Ederein, dit is de Beech, kneel veur häör neer,
Zie is zoe good en door God bemind.

EDEREIN:
Ao, glorieuze bron, boe ederein vint
Verfrissing, die deit 't duuster vergoon,
Iech kneel veur uuch neer, ao, wèlt oontsloon
Miech vaan mien zun, veur eur aongeziech
Kom iech mèt Kinnes; 't Godsgeriech
Reup op miech, d'n Doed kaom 't zègke.
Iech bin bedreuf vaan hart, moot iech 't nog zègke?
G'r wèt, 't is 'n reis die groet is
En veur de rekening mien ziel in noed is
Veur Hääm, Dee doorzuut tot in de groond.
Iech vraog uuch Beech: maak miech gezoond,
Maak zuver mie paspoort, mien Däög is zoe kraank.

BEECH:
Ederein, de weeg waor wel laank
Ieste mèt Kinnes nao miech bis gekomme.
Iech wis vaan die reis, iech had 't vernomme,
Meh truuste, dat wèl iech; e zuver zjewiel
Krijgstiech vaan miech mèt, tot heil vaan dien ziel.
't Hèt pinnetensie, daomèt mooste doen lije
Die liechaam, door te sloon 't mèt tije.
Num 't noe aon. Pinnetensie is zwoer,
Meh tot nog touw de bèste geisel toezjoer.
Dink tot Slivvenhierke ouch hel is geslage
Mèt geisele, meh tot Heer wouw verdrage
Gerechtigheid veur Zien pelgrimaazje.
Kinnes, haw 'm aon dees zwoer bagaazje,
Zoe zal zien Däög gaw beter weure

En zal veur God heer neet stoon treure.
Hiel gaw zal um zien dienen tied
Beij Hääom veur genade, de krijgs ze altied,

En gebruuk daan de geisel, oontzuug diech neet.
Kinnes, zörreg tot Geer daan bij 'm zeet
Es heer die pinnetensie deit.

KINNES:
Hiel gere Beech.

EDEREIN:
Godlof, noe geit
Mien pinnetensie dalik beginne,
't Leech heet miech verleech vaan binne,
Al zien dees knuip ouch hel en vas.

KINNES:
Ederein, wie groet ouch de las
Is, perbeer die boete te doorstoon,
Iech zal diech raod wel geve goon
Tot gans dien rek'ning vaan sjöld is oontbloet.

EDEREIN:
Ao, levend leve! Ao, hiemels broed!
Ao, weeg vaan woerheid, Goddelik weze
Wat kaom oet Vajer Ziene sjoet
In 'n oonbevlekde maog gereze
Umtot Geer Ed'rein wout geneze,
Dee Adam oonterfde door Eva's raod!
Dreijvöldigheid zoe oetgeleze
Wèlt miech vergeve verkierden daod,
Genade, gef miech zuv're staot.
Godd'likke sjat en Keuninklik zaod,
Ao, gans de wereld touwverlaot!
Spijs, boe de ingele vaan genete,
Spiegel vaan vräög, boe euze staot
Vaan aofhink, Geer, dee zeet de maot
Vaan alles, huurt toch, is 't neet te
Laat mie rope? Ao, iech vraog Uuch: laot
Door 't koedzien in verkierde staot
Mien ziel noe neet te vääl misnete,
Wèlt Eur genade miech oontslete.

Slevruike, hiemelse Mojer zoe machtig,
Zeet miech in miene noed gedachtig.
D'n duvel spant veur miech zien nètte,
D'n doed kump naoderbij zoe krachtig.
Ao, beijt veur miech, Geer zeet almachtig,
Tot iech altied mien veui zal zètte
Op rechte pajer; maak miech deilachtig
Aon 't riek vaan Eure zoon, zoe prachtig.
Zie lije braok veur miech de wètte.....
Wèlt in genade op miech lètte.

Kinnes geef miech de geisel, 'ch begin 't.
Pinnetensie, iech doon ze, iech wèl 't, iech kin 't.
God staot miech bij en gef miech respiet.

KINNES:
Ederein, gief God diech d'n tied,
Daan kin iech 'm diech ouch goon geve
Este dien rekening aofsluts veur 't leve.

EDEREIN:
In de naom vaan de Vajer en de Zoon
En d'n Hèlligen Geis, zoe wèl iech stoon
Aon 't begin vaan mien pinnetensie,
Mie liechaam bringe tot silensie.
Num 't aon noe totstiech weurs geslage,
De höbs 't verdeend en móós 't drage,
Diech bis de sjöld vaan wie 'ch noe bin.
Mien breurs, dat wat iech heij noe doon,
Doot geer dat es geer ouch moot goon
De reis die ed'rein moot doorstoon.

DÄÖG:
Goddaank! Dit had iech zjus vaandoon,
Geneze bin 'ch door Ederein
Veur iewig gaon 'ch door groet en klein
Mèt häöm en maak euveral bekind
Zie good gedrag. 'ch Gaon nao 'm touw.

KINNES:
Ederein, bis bleij, vertrouw!
De weldaod kump, ze brink diech vrääg.

EDEREIN:
Wee is 't Kinnes?

KINNES:
't Is dien Däög
Weer gans geneze en gezoond.

EDEREIN:
Vaan blijdsjap iech noe traone voont.
Noe houw 'ch nog helder es te veure.

DÄÖG:
Ederein, noe neet mie treure,
Gezegend biste, diech de viktorie,
Want diech krijgs noe 't leech vaan de glorie;
Diech maakdes miech weer gans gezoond,
In iewigheid staon iech, wie vreuger iech stoont
Neve diech. Vertrouw, God oontfermt ziech.

EDEREIN:
Bis welkom mien Däög. Ao, iech umerm diech
Mèt traone in d'ouge. Weurd alles noe good?

KINNES:
Noe sjeij oet mèt sloon, höb gooie mood:
God zuut die leve vaan oet Zienen troen,
Trèk aon noe dit kleid, dit is die loen;

Besprinkeld is 't mèt dien traone,
Dus draag 't gerös. Doeg 't aon, e
Kleid es dit maags veur God diech neet misse.

EDEREIN:
Wat is ziene naom?

KINNES:
't Hèt Berouwenisse.
Dit kleid zal God zier good behaoge.

DÄÖG:
Ederein num 't, 't dèk dien plaoge
En Kinnes heet 't diech aongedoon.

EDEREIN:
Zoe wèl iech mèt Berouwenis stoon
Umtot God zoe leef heet dit kleid.
Noe kinne veer goon, veer weite besjeid.
Däög, höbste eus rekening noe veerdig?

DÄÖG:
Jao Ederein.

EDEREIN:
Ao, gein vreis sleit neer m'ch
Mien vrun. Tóch neet allein miech laote.

KINNES:
Nein Ederein.

DÄÖG:
Euver dreij lui mote v'r nog praote,
Die mooste mètnumme, ze höbbe groete mach.

EDEREIN:
Wee zal dat zien?

DÄÖG:
D'n Wiesheid, d'n Krach
En d'n Sjoenheid, die maagste neet vergete.

KINNES:
Ouch neet dien Vief Zinne, want de moos wete
Dat zien dien avvekaote.

EDEREIN:
Wie komme z't te wete?

KINNES:
Meh roop ze: ze huren 't zeker en vas.

EDEREIN:
Mien vrun komp nao miech want iech bin in las,
Wiesheid, Krach, Sjoenheid en Vief Zinne.

KRACH:
Heij zien v'r. Wat wèlste mèt us beginne?
Wat wèlste vaan us höbbe gedoon?

DÄÖG:
Tot Geer mèt Ederein zölt goon,

Zien pelgrimaasj 'm help volbringe.
Heer is genuujd zien rekeninge
Veur God te lègke. 't Vèlt neet mèt.
Zeet wat d'r doot.

SJOENHEID:
Allemaol goon v'r mèt
Tot zien höllep en ziene raod.

WIESHEID:
Dat wèlle v'r zeker.

EDEREIN:
Almachtige God, m'nen touwverlaot!
Uuch loof iech, tot Geer miech höb gebrach
Wiesheid, Sjoenheid, Vief Zinne en Krach,
Mèt m'n Kinnes en mèt m'n Däög.
Noe höb 'ch gezèlsjap boe iech vräög
Aon höb. Mie hoof iech toch neet te begere.

KRACH:
Iech blijf bij diech, d' höbs mer te verordenere.
Iech bin gaar neet bang; iech gaon boeste wèls.

VIEF ZINNE:
En iech. Este zellefs 'n wereldreis hèls
Daan sjeij iech nog neet. Höb geine noed.

SJOENHEID:
Zoe bin iech ouch, tot in d'n doed;
Kump daan devaan, wat kump devaan.

WIESHEID:
Ederein, wel zèk iech diech maan:
Bis veurziechtig en haw diech bedaard;
Veer zölle diech raoie nao euzen aard
En hellepe diech hiel zjus te hand'le.

EDEREIN:
Dit zien de vrun boe 'ch mèt kin wand'le.
Die blieve miech trouw. God maag 't uuch loene,
Geer doot miech mèt mienen touwstand verzoene.
Noe huurt, mien vrun, mien testemint,
Iech maak 't uuch heijbij bekind
In rechten invoud en sjariteit;
Ein hèllef nao d'n erme geit
Vaan mien geujer; de res kump aon
Miene rechten erfgenaom.
Zoe zèt iech ter duvel noe tot sjan
Veur los te komme oet zien han
Es me miech moot aof goon lègke.

KINNES:
Ederein huur wat iech wèl zègke:
Gaank nao 'ne priester in vertrouwe,
Oontfaang vaan hääm mèt good berouwe
D'n Hèlligen Olie en Onshier.
Veer wachte heij op diech, dus kier
Gaw trök. 't Zal diech verbleije.

VIEF ZINNE:
Jao Ederein gaank diech bereije:
Noch keizer, keuning, hertog of graof
Dee heet vaan God zoe'n groete gaof
Es de minste priester, Ederein.
Vaan al de sakkerminte heer allein
De sleutel heet, zie zien bereid

Veur de mins zien zaoligheid;
Die God us es 'n middesijn
Gaof oet Zien hart, zoe zuver, rein

Heij in dit mins'lik, eerdse leve.
De hèllige sakkerminte, zeve:
Duipsel, Vörmsel, Beech zoe good,
't Houwelik, Gods Vleis en Blood,
't Hèllig Oliesel en 't Priestersjap
Dat zien ze, ao, wat hoegen trap
Kin de mins daomèt bereike.

EDEREIN:
'ch Wèl God oontfaange in 't teike
Vaan invoud en zoe tot de priester goon.

VIEF ZINNE:
Ederein da's good gedoon;
Maag God diech alle goods daan geve.
De priesters stoon in 't mins'lek leve
Gans bovenaon. Zie toch liere
Us de sjriftuur en zie kiere
De las vaan zun. Hun is gegeve
Door God mie mach es d'ing'le in dit leve,
Want eder priester heet de krach
In vief wäörd, op 't altaor gezag
Oonder de mès, wie sjoen en good,
Gods liechaam te bringe in vleis en blood
En make e weegske veur Hääm in zien han.
De priester nump weg vaan us de sjan
En bint of oontbint veur hiemel en eerd.
Ao, edele priester, wat biste väöl weerd!
Al puunde veer boeste höbs getroje
De groond, 't waor good! Wee heet euvertroje
Door zun de wètte vaan God, dee vint
Allein bij diech veur zien oonrös 'n ind.
Dit is 't wat God heet de priester gegeve
En in Zien plaots is heer achtergebleve;
Zoe is heer bove de ing'le gezat.

KINNES:
Da's woer, veur wee zie blazoen steit gevat
In zuverste sjrien. Meh wie in groete smart
God hóng aon 't kruus, gaof Heer oet Zien hart
De zeve sakkerminte aon us, in pijn.
Heer verkoch ze us neet, ao nein,
Dat is wat us Sint Pieter verklaort,
Tot zie höbbe hun ziel vermaord
Die God koupe of verkoupe
En sent aonnumme daoveur, zie loupe
Roond es koed ekzempel
Wie hun kinder in d'n tempel.
Sommige 't nog erreger make
Door oonzuverheid en aander zake.
Dat zien de slechte en zoonder fatsoen.

VIEF ZINNE:
Es God bleef, laot dat geine toch doen.

Daoveur laot us de priesters iere
En volge nao wat zie us liere:
Veer zien de sjääp die d'herders volge,
Zie wake veur de koei gevolge
Vaan eus verkierd zien. En noe weijer gezwege.

DÄÖG:
Dao kump Ederein, heer kraog de zege.
Noe luustert en good opgepas.

EDEREIN:
Ao God, 'ch bin bleij, weg is de las.
Iech kriet vaan vräög haos wie e keend;
Iech kraog Onshier - had iech 't verdeend? -
En d'n Hèlligen Olie. Daank veur dee raod.

Mien vrun, noe spooit uuch, komp en gaot
Mèt miech. Goddaank tot iech uuch voont;
Nump vas dee stek, da's eus verboond,
En volleg miech, iech gaon väöraon;
Iech bin vol mood, veur niks iech staon!
Maag God miech noe veural geleije.

KRACH:
Ederein veer zölle neet sjeije
Veur totste gedoon höbs dees lang reis.

WIESHEID:
Veer blieve bij diech, bis neet bevreis,
Zoe wie veer 't diech höbbe touwgezag.

KINNES:
Dees pelgrimaasj vraog hiel vääl krach
En Ederein kump neet de langs.

KRACH:
Ederein, höb geinen angs
Veer stoon diech bij, da's vas en woer.

EDEREIN:
Aochot, wat weurd miech alles zwoer,
Iech beef vaan angs en staon te zwejje
Mien vrun, tóch neet umdrejje,
Mien pelgrimaasj is haos gedoon,
Iech zal heij binne mote goon,
Heij in dee pöt en weur weer eerd.

SJOENHEID:
Wat in dee pöt?

EDEREIN:
Jao vaan die weerd'
Mote veer weure, klein en groet.

SJOENHEID:
Heij-in versmaore?

EDEREIN:

En blieve doed
Veur de wereld, meh levend altied
Veur d'n öppersten Hier.

SJOENHEID:
Alles sjel iech diech kwiet!
Addie, addie, iech gaon 't 'm smere.

EDEREIN:
Wat Sjoenheid?

SJOENHEID:
Nein, iech gaon dao-in krapere!
Al zouwste miech ál watste hads euverlaote.

EDEREIN:
Boe-op kinste diech nog verlaote?
Sjoenheid vlöch of me achter häör joog,
En vaan te veure, wie iech häör vroog,
Wouw zie mèt miech sterve en leve.

KRACH:
Ederein, wach nog ins hiel eve:
Iech höb ouch neet zoeväöl zin in die späölke.

EDEREIN:
Krach geistiech noe ouch?

KRACH:
Iech pas veur dien täölke
En gaon liever weg; dus verstaank miech: iech gaon!

EDEREIN:
Ao, Krach, wach nog effe.

KRACH:
Bij Sint Eloy, iech gaon!
Meinste tot iech in dee pöt wèl versmaore?

EDEREIN:
Lieste miech daan allein?

KRACH:
Jao, dao is niks te spaore
Mie heij, al zouwste diech d'ne navel oetkriete.

EDEREIN:
En zoe zalstiech dien belofte daan kwiete?
De zous bij miech blieve höbste gezag.

KRACH:
Miech tunks: 'ch höb wied genôg diech gebrach;
De bis ouch aaid genôg, nao iech mein,
Veur weijer te goon diene weeg, gans allein.
't Spit miech tot iech diech trof in dees noed.

EDEREIN:
Bis kallem mien Krach. Maak iech diech zoe koed?

KRACH:
Al is jao verlore! Lèk neer diech en sjuif
Diech in dat hool.

EDEREIN:
Wee had dat geluif?
Wee kin ziech op zien Krach verlaote?
Ze vlöch wie de nievel nao alle häör praote.
Sjoenheid is es de wind, zie vluig!
Boe is de vrundsjap es zie zoe luig?
Geer zag miech jao allemaol touw in koor.

WIESHEID:
Ederein, ouch iech gaon devaan door
En zal diech daan addie mer zègke,
Meindeste tot veer us heij-in gónge lègke?
Maak zellef diech niks wies. Ouch iech verdwijn.

EDEREIN:
Ao, Wiesheid, Wiesheid.

WIESHEID:
Iech zèk wie 'ch 't mein;
't Is gedoon mèt d'n Wiesheid, geluif 't mer vrij.

EDEREIN:
Leef Wiesheid, ao, kom ins get korterbij
En kiek heijbinne de groond ins aon,
Iech vraog 't gans klein.

WIESHEID:
Iech dink d'r neet aon.
Tot iech zóé kortbij kaom, geit miech haos berouwe.

EDEREIN:
Ao, kin iech allein daan op God mer vertrouwe?
Sjoenheid, Krach en m'n Wiesheid zoe groet
Zie vlöchte vaan miech noe kump d'n doed.
Aocherrem op wee kin iech nog tèlle?

VIEF ZINNE:
Ederein, ouch iech zouw vertrèkke wèlle
En volge de aand're.

EDEREIN:
Ao mien Vief Zinne.

VIEF ZINNE:
De zöls mèt die rope gaaroet niks winne,
De kins blíéve rope, de kins blíéve praote.

EDEREIN:
Zölt geer miech allemaol daan verlaote?

DÄÖG:
Nein Ederein, iech neet, bis mer stèl.

EDEREIN:
Foj diech, Vief Zinne!

VIEF ZINNE:
't Is miene wèl,
De zöls miech neet mie vaan vääre bekieke.

EDEREIN:
Däög blijfstiech heij?

DÄÖG:
Iech zal neet bezwieke,
Noch um leven of doed, veur gein inkel tormint.

EDEREIN:
En die stoonte daan es mien gooi vrun bekind!
Ederein boe iech vääl miejer vaan heel
Es vaan mien Däög, stök veur stök miech oontveel.
Kinnes en wie is 't mèt diech?

KINNES:
Iech blijf totste störrefs, dat veul iech es pliech;
Iech gaon zeker neet ieder, veur gei geweld.

EDEREIN:
Bedaank Kinnes.

KINNES:
Iech ruim neet 't veld
Veurtotste bis aon 't ind vaan de weeg.

EDEREIN:
Miech tunks, aocherrem, d'n tied dee iech kreeg
Veur verantwoording en te betaole mien sjöld,
Dee is zoe laankzamerhand vervöld.
Nump allemaol e veurbeeld, die dit huurt en zeet,
Wie of me miech noe verlaote heet,
Allein mien Däög hölp miech ál te klaore.

DÄÖG:
Maak geine staot op eerdse dinger.

EDEREIN:
Iech meinde te drejje ze um miene vinger.

DÄÖG:
Sjoenheid, Krach en Wiesheid zoe groet,
Vrundsjap, die vrun, haos familie waore.

EDEREIN:
Noe mèrk wie ze zien bang veur d'n doed;
Mien Däög die blijf, zie is vääl weerd.
Genade, Keuning vaan hiemel en eerd!
Genade, Mojer Gaods staot miech bij!

DÄÖG:
Iech zuver diech, veer stoon veur God oonverveerd.

EDEREIN:
Genade, Keuning vaan hiemel en eerd!

DÄÖG:
Maak kort us de pijn en maak 't us weerd
Te komme bij Uuch, zoonder sjöld, in vreij.

EDEREIN:
Genade, Keuning vaan hiemel en eerd!
Genade, Mojer Gaods staot miech bij.
In Eur han, gooie God - noe is 't veurbij -
Beveel iech miene geis. Iech gaon sjeije
En sterf mèt mien Däög.

KINNES:
Heer heet geleije,
Wie 't veur us allemaol zal gelle.
Noe zal de Däög ziech zellef melle
Veur Hääm, Dee 't oordeil geve zal.
Miech tunks iech huur 't bleij gesjal
Vaan d'ing'le. Noe is d'n hiemel ope

Boe Ederein zal binne goon - wie v'r hope.

D'N INGEL ZEET:
Kom oetverkore broed!
De ziel geit noe 't liechaam oet.
Vernum daan noe d'n ing'lezaank,
D'n Däög verliechde diech de gaank;
D'n rekening is zuver, sjoen;

D'n ziel krijg noe 't hiemels loen
Boe veer op hope nao d'n doed,
Veer allemaol same, klein en groet.
Ame.

NAOWOORD:

Geer zaog 't speul heij, klein en groet,
En zaog, wie Ederein góng doed.
Gezèlsjap, Vrun, Familie en Good
Verlaot' Ederein. Meh hajt tóch mood!
Sjoenheid, Wiesheid, Vief Zinne en Krach
Vergoon allemaol. Wat is hun mach?
Allein de Däög volg euveral,
Meh es die Däög mer is zoe smal
Tot zie slech mèt maag of slech kaan,
Daan Ederein, wat daan? Wat daan?
Daan steiste veur d'n Hier allein
En gans verlaote in smart en pijn,
Want nao d'n doed is slech good te make
Wat me verkierd doog in alderlei zake.
Daan höllep niks mie. En wie zien veer?
Gruuts, gier, nog miejer? - En Geer
Mien leef lui, hajt deze spiegel veur ouge
En brek mèt alles waddof neet zouw douge,
Kiek trök ins op eur foute en zun.
Noe laote v'r beije, zoonder oetstèl mien vrun
Tot Ederein 't zoe zal goon
Tot heer veur God rein kump te stoon.
Dit vraoge veer aon God noe same
En zègke allemaol daan: Ame.
Ier aon God!